

Skrivelse till Vätternvårdsförbundets Årsstämma 2024

Inför Vätternvårdsförbundets årsstämma 2023 föreslog Aktion Rädda Vättern att stämman skulle besluta

att Vätternvårdsförbundet får i uppdrag att genomföra en fullständig inventering och riskbedömning av platser som är förorenade av PFAS-ämnen, i syfte att ta fram saneringsplaner och skydda Vätterns vatten från ökande halter.

Aktion Rädda Vättern ansåg att eftersom Vätterns tillrinningsområde är uppdelat på fyra länsstyrelser och många kommuner skulle Vätternvårdsförbundet kunna ta initiativ till en gemensam kartläggning.

Vårt förslag avvisades och vad vi vet går kartläggningen av PFAS-förorenade områden trögt. Eftersom förorenarna till stor del finns som medlemmar i Vätternvårdsförbundet, och något annat gemensamt forum saknas, upprepar vi här vårt förslag.

Då det kommunala dricksvattnet enligt Livsmedelsverkets föreskrifter ska underskrida 4 nanogram PFAS4 per liter från och med 1 januari 2026 bör förberedelser göras för att gränsvärdet inte överskrids. Resultatet från de mätningar som Aktion Rädda Vättern tagit del av under de senaste åren varierar mellan 2 och 5 ng/l för PFAS4. Aktion Rädda Vättern anser att kommunerna bör sikta på att leverera ett kranvatten som är lämpligt att koka småbarnsvälling på och ge till barn under 4 år, det vill säga en PFAS4-halt under 1 ng/l (enligt [Livsmedelsverkets vetenskapliga underlag](#)). Mycket kan vinnas på ett utvecklat samarbete i denna fråga mellan kommunerna som använder Vättern som råvattentäkt. Därmed bör både Linköping och Skaraborgsvatten bjudas in till samarbetet, liksom kommande råvattenanvändare (Mjölby, Örebro, Kumla, Hallsberg och Lekeberg).

Detsamma gäller de kommuner som släpper ut avloppsvatten i Vättern. För att säkra Vättern som långsiktig källa för dricksvattenförsörjningen bör utgående avloppsvatten underskrida en PFAS4-halt på 1 ng/l.

Arbetet kan delas upp i olika kommittéer och det är inte Vätternvårdsförbundets kansli som ska göra jobbet. Men Vätternvårdsförbundet skulle kunna vara en sammanhållande länk som kan initiera och samordna arbetet inom tillrinningsområdet.

Aktion Rädda Vättern föreslår därför att stämman beslutar

att Vätternvårdsförbundet får i uppdrag att initiera en fullständig inventering och riskbedömning av platser inom Vätterns tillrinningsområde som är förorenade av PFAS-ämnen, i syfte att ta fram saneringsplaner och skydda Vätterns vatten från ökande halter, samt

att Vätternvårdsförbundet får i uppdrag att etablera en kommunal samverkan vad gäller rening av det kommunala dricks- och avloppsvattnet från PFAS-kemikalier.

Styrelsen för Aktion Rädda Vättern

Elisabeth Lennartsson
Ordförande